

ע (ערעורים) 28/24 טוראי עמרי ילון ארמיאס נ' התובע הצבאי הראשי

--- סוף עמוד 0 ---

Text

ע/28,31/24

zaal

### בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

תא"ל נועה זומר - המשנה לנשיאה

אל"ם מאיה גולדשמידט - שופטת

אל"ם (מיל') רמי בן עמי - שופט

בעניין :

המערער (ע"י ב"כ, רס"ן אמיר גונמן ; סרן אריאלח/\*\*\*\*\* טוראי עמרי ילון ארמיאס - הראל)

נגד

התובע הצבאי הראשי - המשיב (ע"י ב"כ, סרן תכלת מרדכי פיגנסון)

ובעניין :

המערער (ע"י ב"כ, סרן תכלת מרדכי פיגנסון)התובע הצבאי הראשי -

נגד

ח/\*\*\*\*\* **טוראי עמרי ילון ארמיאס** - המשיב (ע"י ב"כ, רס"ן אמיר גונמן ; סרן אריאל הראל)

ערעור על פסק דין של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוטי זרוע היבשה שניתן בתיק ז"י (מחוזי) 34/24 (אל"ם מאיר ויגיסר - נשיא) ביום 11.4.2024. ערעור התביעה (קולת העונש) התקבל. ערעור ההגנה (חומרת העונש) נדחה.

--- סוף עמוד 1 ---

חקיקה שאוזכרה:

[חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955: סע' 94](#)

[חוק העונשין, תשל"ז-1977: סע' 340](#)

## פסק-דין

1. המערער, טור' עמרי ילון ארמיאס, הורשע על פי הודאתו בעבירה של היעדר מן השירות שלא ברשות למשך 155 ימים, לפי [סעיף 94 לחוק השיפוט הצבאי](#), התשט"ו - 1955. המערער נעדר מיחידתו, בית הספר לקצינים, החל מיום 28 באוגוסט 2023 ועד להתייצבותו ביום 29 בינואר 2024. בעקבות הרשעתו הושתו עליו 168 ימי מאסר בפועל ומאסר מותנה בן 90 ימים למשך שנה.
2. שני הצדדים לא השלימו עם משכו של עונש המאסר בפועל שהושת על המערער, ומכאן הערעור שלפנינו.

המסד הראייתי ופסק דינו של בית דין המחוזי

3. בפני בית הדין קמא הובאו ראיות המלמדות כי המערער התגייס לצה"ל בחודש דצמבר 2022. המערער הורחק פעמיים מהטירונות מטעמי משמעת, אך בחודש אפריל 2023 הצליח לסיימה ושובץ כעובד כללי בבית הספר לקצינים. עם זאת, לא החל שירות ביחידה אלא פתח בהיעדרות בת 78 ימים, שבגינה נדון בדין משמעתי לעונש של 20 ימי מחבוש. בדבריו לקצין השיפוט מסר, כי אינו מעוניין לשרת בבסיס שבו שובץ. ביום שבו סיים לרצות את עונש המחבוש החל בהיעדרותו הנוכחית, בת 155 ימים כאמור, שנמשכה ברובה (115 ימים) גם במהלך מלחמת "חרבות ברזל", עד להתייצבותו. באמרתו במשטרה הצבאית טען המערער כי נעדר משירות בשל בעיות בביתו, ועבד במהלכה. עוד מסר, כי אינו מעוניין לשרת שירות צבאי.

4. לאחר מעצרו, נבדק המערער על ידי גורמי בריאות הנפש. ממסמכי הבדיקה עלה, כי אצל המערער נמצאו קשיי קשב וריכוז בילדותו באופן שהשפיע על לימודיו, אם כי בסופם

#### --- סוף עמוד 2 ---

של דברים סיים את לימודיו התיכוניים כשהוא זכאי לבגרות מלאה. גם לגורמי בריאות הנפש מסר המערער כי לא היה מעוניין להתגייס לצה"ל והביע רצון לסיים את שירותו. לצד התרשמות מחוסר בשלות וקושי בקבלת סמכות ומרות, מצאו גורמי בריאות הנפש כי למערער כוחות תקינים שאפשרו לו לסיים כאמור את לימודיו התיכוניים, לקיים קשרים חברתיים ולצבור ניסיון תעסוקתי. משנמצא כי הוא בעל "הפרעת הסתגלות קלה" בלבד, הוחלט להוריד את הפרופיל הרפואי שלו ל-64. במהלך כליאתו הובא המערער בפני ועדת התאמה לשירות, שהורתה על פיטוריו משירות ביטחון בגין "התנהגות רעה וחמורה".

5. בית הדין קמא עמד על כך שהיעדרותו של המערער משירות, בפעם השנייה, ומבלי שניסה לקבל טיפול לבעיותיו במסגרת יחידתו, מגלמת פגיעה משמעותית בערכים המוגנים, וכן התחשב במדיניות הענישה שנקבעה בפסיקתו של בית דין זה במהלך מלחמת "חרבות ברזל" ובעיקר [ב/24,17/16 טור' אלבו נ' התובע הצבאי הראשי](#) (2024). לצד זאת שקל בית הדין את נסיבותיו האישיות של המערער, את סיום ההיעדרות בהתייצבות ואת הפרופיל הנפשי שנקבע למערער. לאור כלל האמור, נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 140 לבין 240 ימי מאסר בפועל.

6. בעת קביעת עונשו של המערער בתוך המתחם, התחשב בית הדין קמא בכך שהמערער הודה בהזדמנות הראשונה, חסך בזמן שיפוטי והביע חרטה בגין מעשיו. צוין עוד כי אביו

חולה, כי המערער נאבק על סיום הטירונות על אף קשייו וכי נתוניו האישיים אינם גבוהים ואליהם מצטרפים קשייו הנפשיים. לאור האמור, אך גם תוך התחשבות בשיקולי הרתעה, סבר בית הדין קמא כי ניתן לקבוע את העונש בסמוך לרף התחתון של מתחם העונש. בית הדין ציין, כי סבר שהעונש המתאים למערער הוא 180 ימי מאסר בפועל, אך מצא להקל בו קמעא לאור חוות הדעת של גורמי בריאות הנפש, ומתוך רצון לאפשר למערער, משיקולי חסד ורחמים, ליהנות מהחנינות הניתנות לכלואים לרגל יום העצמאות. עונשו של המערער הועמד אפוא על 168 ימי מאסר בפועל, כאמור.

### טיעוני הצדדים בערעור

7. התביעה שבה על עתירתה, כפי שהושמעה גם בפני בית הדין קמא, לקבוע מתחם עונש הולם, הנע בין 250 ל-365 ימי מאסר בפועל, ולמקם את עונשו של המערער בסמוך למחצית המתחם. התביעה סבורה כי שגה בית הדין קמא בכך שלא נתן משקל מספק לנסיבות המחמירות האופפות את היעדרותו של המערער, בשים לב לכך שהחלה מיד לאחר שסיים לרצות את עונש המחבוש שהושת עליו בגין היעדרותו הקודמת, מבלי שהמערער עשה כל ניסיון לשרת ביחידה שבה הוצב ותוך שנעדר תקופה ממושכת במהלך המלחמה. הודגש, כי

### --- סוף עמוד 3 ---

בבסיס ההיעדרות עומד אך רצונו של המערער, אשר גם צלח בסופו של דבר, לקבל פטור משירות צבאי, וכי לא הוצגו נסיבות מקלות מעבר לכך.

8. ההגנה לא חלקה על מתחם העונש ההולם שנקבע. ערעורה מופנה כלפי אופן קביעת עונשו של המערער בתוך המתחם. נטען, כי לאור מכלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ראוי היה למקם את עונשו של המערער בסף התחתון ממש של מתחם העונש ההולם; וכי מתוך התחשבות בנסיבותיו האישיות של המערער, בנתוניו האישיים הדלים, בכך שעשה ניסיון לשרת ונאבק על מנת לסיים את הטירונות לאחר שהורחק ממנה, בכך שהתייצב בסיום היעדרותו, נטל אחריות והביע חרטה וכן לאור קשייו הנפשיים, אשר לא אובחנו במועד, אלא רק לאחר מעצרו, לא היה מקום להחמיר בעונשו בתוך המתחם שנקבע, אך בשל שיקולי הרתעה הרבים.

### דיון והכרעה

9. דין ערעור התביעה להתקבל; וזאת משמאנו כי אין בעונש שהושת על ידי בית הדין קמא כדי לשקף די הצורך את הנסיבות המחמירות שבבסיס היעדרותו של המערער ואת עומק הפגיעה בערכים המוגנים, והכל כפי שיפורט להלן. מובן אפוא כי לא מצאנו ממש בערעור ההגנה.

10. מאז פרצה מלחמת חרבות הברזל, שעל אופן תחילתה, היקפה ועצימותה, משכה ונסיבותיה המורכבות, אין עוד צורך להכביר מילים. בית דין זה דן בשורה ארוכה של מקרים העוסקים בעבירות של היעדר מן השירות הצבאי בתקופת המלחמה. בפסיקתנו עמדנו על כך שמידת הפגיעה בערכים המוגנים שעניינם שמירה על החוסן הצבאי, המשמעת הצבאית, התכנון והמוכנות הצבאיים, הלכידות החברתית וקידום השוויון בנטל השירות הצבאי - מעמיקה באופן משמעותי בתקופת המלחמה ([ע/24/8 טור' כהן נ' התובע הצבאי הראשי](#) (2024); [ע/24/18,19 טור' טולדנו נ' התובע הצבאי הראשי](#) (2024); [ע/24/10 רב"ט וולקוביץ נ' התובע הצבאי הראשי](#) (2024); [ע/24/26 התובע הצבאי הראשי נ' טור' מרגוליס](#) (2024); [ע/24/12,13,14 טור' מלקו נ' התובע הצבאי הראשי](#) (2024); [ע/24/16,17 אלבז הנ"ל](#)); וזאת באופן שיש בו כדי להשפיע באופן ישיר על קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעיקרון ההלימה ([סעיף 40 לחוק העונשין](#)), תשל"ז - 1977; [ע/24/3 התובע הצבאי הראשי נ' סמ"ר וורקה](#), פסקה 24 (2024)). הוטעם, כי הדברים יפים גם ביחס להיעדרויות שהחלו אמנם לפני המלחמה, אך נמשכו במהלכה ([ע/24/23 התובע הצבאי הראשי נ' טור' כהן](#), פסקה 27 (2024)).

11.

#### --- סוף עמוד 4 ---

לכך מצטרפות הנסיבות המחמירות של ההיעדרות הנדונה, אשר לא מצאו את ביטויין די הצורך, בעת קביעת מתחם העונש ההולם על ידי בית הדין קמא. שכן, אף אם נזקוף לזכות המערער כי עשה מאמץ כן להשלים את הטירונות לאחר שהורחק ממנה פעמיים מטעמי משמעת, הרי שבהמשך לכך, נוכח חוסר שביעות רצונו משיבוצו ביחידה מרוחקת, לא עשה המערער ולו ניסיון קל שבקלים לשרת בצה"ל או לפנות לגורמים המתאימים לצורך שינוי שיבוצו. המערער לא התייצב ביחידתו והחל בהיעדרות שאינה קצרה למשך 78 ימים; במסגרת הדין המשמעתי שנערך לו הבהיר, במפגיע, בפני קצין השיפוט כי אינו מעוניין לשרת בבסיס שבו הוצב; ואף בעונש המחבוס שהושת עליו לא היה כדי להרתיעו ומייד בסיומו, החל שוב בהיעדרותו הנוכחית, לתקופה בלתי מבוטלת,

שרובה במהלך המלחמה. על אף שסיים את היעדרותו בהתייצבות, שב והבהיר באמרתו כי אינו מעוניין בשירות צבאי, וכך גם מסר בפני גורמי בריאות הנפש בעת בדיקתו. אין אפוא תמה בכך שלנוכח התנהלותו האמורה, הוחלט לפטור אותו משירות בשל "התנהגות רעה וחמורה".

12. יוטעם עוד, כי לא הוצגו בפנינו נסיבות אישיות, משפחתיות או כלכליות שהיה בהן כדי להשפיע על יכולתו של המערער לשרת בצה"ל באופן תקין. על אף שהמערער סבל מקשיי קשב וריכוז ונתוניו דלים, הרי שבסופו של דבר השלים את לימודיו התיכוניים כך שהוא זכאי לבגרות מלאה, מתקיים אצלו רצף תעסוקתי וגורמי בריאות הנפש מצאו כי יש לו כוחות התמודדות תקינים. הורדת הפרופיל הרפואי היא בשל "הפרעת הסתגלות קלה", בלבד. המערער לא העיד להגנתו ואף לא הוצגו ראיות בדבר מחלת אביו, למעט אמירה של המערער לגורמי בריאות הנפש שלפיה אביו סובל מיתר לחץ דם. בכך נבדל עניינו של המערער מע/16,17/24 אלבז הנ"ל, שאליו הפנה בית הדין קמא, ואף ההגנה תלתה בו את יהבה; שכן באותו עניין הוצגו נסיבות אישיות מורכבות, שעמדו בבסיס ההיעדרות והובילו למיתון ההתערבות לחומרה, בקבלת ערעור על קולת העונש.

13. לאור כלל האמור, מצאנו כי מתחם העונש ההולם שקבע בית הדין קמא, בנסיבות, הוא מקל ביחס למידת אשמו של המערער, ומצאנו להחמירו, גם אם לא במידה שאלה עתרה התביעה, ולהעמידו על טווח שבין 180 ל-270 ימי מאסר בפועל.

14. בעת בחינת עונשו של המערער בתוך מתחם העונש ההולם, שקלנו כי הוא התייצב בסיום היעדרותו, הודה והביע חרטה. מנגד, היעדרותו הקודמת ושיקולי הרתעת הרבים הקיימים בעניינו של המערער, אשר כפה למעשה על רשויות הצבא את פיטוריו משירות ביטחון, אינם מאפשרים להעמיד את עונשו בסף התחתון של מתחם העונש ההולם. נתונים אלה, לצד מתחם העונש ההולם שקבענו, ממילא מיייתרים דיון בטענת התביעה, שלפיה שאלת הזכאות לחנינת החג אינה רלוונטית, לכתחילה, לקביעת העונש, אלא היא נגזרת ממנו.

15.

#### --- סוף עמוד 5 ---

אך בשל הכלל שלפיו אין ערכאת הערעור ממצה את הדין בקבלה את ערעור התביעה על קולת העונש (ע"פ 2883/23 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 22 (21.2.2024); ע/18,19/24; טולדנו לעיל, בפסקה 36), מצאנו לקבוע את עונשו בחלקו התחתון של המתחם, כך שהמערער ירצה עונש של 210 ימי מאסר בפועל.

16. סוף דבר, ערעור התביעה התקבל. ערעור ההגנה נדחה .

ניתן והודע היום, כ"ט בניסן התשפ"ד, 5 במאי 2024, בפומבי ובמעמד הצדדים.

|  |  |               |  |            |  |
|--|--|---------------|--|------------|--|
|  |  | המשנה לנשיאה  |  | שופטת שופט |  |
|  |  | חתימת המגיה : |  | העתק       |  |
|  |  | סרן           |  | נאמן       |  |
|  |  | כפיר          |  | למקו       |  |
|  |  | לב            |  |            |  |
|  |  | תאריך :       |  | קצין       |  |
|  |  | הדין          |  | בית        |  |

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

נועה זומר 28/24-54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

ע (ערעורים) 28/24 טוראי עמרי ילון ארמיאס נ' התובע הצבאי הראשי

[www.nevo.co.il](http://www.nevo.co.il)

